

Rechterlijke bescherming

Sommige volwassenen kunnen beslissingen niet (meer) alleen nemen en moeten daarbij worden geholpen. De wetgever voorziet hiervoor één beschermingsstatuut.

Wat betekent rechterlijke bescherming?

Wanneer er geen buitengerechtelijke bescherming is (zie [deze infofiche](#)) of die niet meer voldoet, zal de vrederechter een rechterlijke bescherming bevelen. De vrederechter zal een oplossing op maat aanbieden aan de te beschermen persoon en een bewindvoerder aanstellen.

De bescherming kan gelden voor de persoon en/of voor goederen. De vrederechter bepaalt voor welke handelingen de beschermde persoon onbekwaam wordt. Hij gaat hierbij uit van wat de beschermde persoon zelf nog kan en houdt rekening met zijn gezondheidstoestand en zijn persoonlijke situatie.

De vrederechter moet in zijn beschikking een precieze opsomming geven van alle handelingen waarvoor een beschermingsmaatregel nodig is. Voor handelingen die niet werden opgenomen in de beschikking, blijft de bekwaamheid wel van kracht.

Hij bepaalt of er enkel bijstand of ook vertegenwoordiging nodig is van de beschermde persoon. **Bijstand** houdt in dat iemand zelf een handeling kan stellen, maar dat de bewindvoerder de beslissing moet bevestigen om geldig te zijn. **Vertegenwoordiging** houdt in dat de bewindvoerder optreedt in plaats van een persoon. Hij moet de persoon hierbij wel betrekken en op de hoogte brengen van elke handeling.

Voor wie?

Ben je meerderjarig en omwille van je gezondheidstoestand niet in staat om zonder bijstand of andere beschermingsmaatregel je eigen belangen (over je goederen of je persoon) behoorlijk waar te nemen, dan kun je beschermingsmaatregelen aanvragen bij de vrederechter. De onbekwaamheid kan geheel (alle handelingen) of gedeeltelijk (bepaalde handelingen) zijn en kan zowel tijdelijk als definitief zijn. Deze beschermingsmaatregel kan aangevraagd worden vanaf 17 jaar en indien vaststaat dat je bij meerderjarigheid in dezelfde gezondheidstoestand zult verkeren.

Hoe verloopt de aanvraag?

Iedereen kan op voorhand een verklaring van voorkeur neerleggen met de naam van een vertrouwenspersoon en/of bewindvoerder van zijn voorkeur, mocht een gerechtelijke maatregel in de toekomst nodig zijn (zie ook [infofiche Buitengerechtelijke Bescherming](#)).

Elke persoon, maar ook elke belanghebbende (ouder, vriend, familie, ...) kan een elektronisch verzoekschrift indienen via het Centraal register van bescherming van de personen (CRBP)¹ en via www.rechterlijkebescherming.be. Je logt aan met je elektronische identiteitskaart met pincode of door

¹ CRBP: dit is een geïnformatiseerde gegevensbank voor het beheer, de opvolging en de behandeling van procedures betreffende de beschermde personen.

gebruik te maken van de 'ltsme'-app. Je kunt ook - na afspraak - het verzoekschrift indienen via de kiosk op de griffie van elk vredegerecht.

Het elektronisch verzoekschrift bevat vragen rond het sociaal netwerk van de beschermde of te beschermen persoon, maar ook vragen over de familiale, financiële, morele en materiële toestand. Je kunt ook een suggestie doen wie je bewindvoerder kan zijn of wie als vertrouwenspersoon kan fungeren.

Het [medisch attest](#) laad je mee op via het online Centraal register van bescherming van de personen

Ben je ingeschreven in dit register, dan kun je als beschermde persoon je dossier digitaal raadplegen. Ook je bewindvoerder of vertrouwenspersoon kan die gegevens bekijken. Via dit register kun je documenten (verzoeken, verslagen, ...) online indienen bij het bevoegde vredegerecht en ook weer elektronisch terug ontvangen.

De bevoegde vrederechter is de vrederechter van de verblijfplaats van de te beschermen persoon.

De vrederechter zal alle partijen oproepen om hen te horen. Op basis daarvan zal hij een bewindvoerder aanstellen. De vrederechter zal altijd de voorkeur geven aan de ouders of samenwonende personen. Hij kan ook een advocaat of notaris aanstellen. Hij omschrijft duidelijk de opdracht van de bewindvoerder. De vrederechter kan ook een **vertrouwenspersoon** aanstellen. Die verleent persoonlijke bijstand aan de beschermde persoon en treedt op als woordvoerder en contactpersoon naar de bewindvoerder. De bewindvoerder dient jaarlijks een verslag (over goederen en/of persoon) in bij de vrederechter en bezorgt dit ook aan de beschermde persoon en aan de vertrouwenspersoon. De vrederechter controleert het verslag en keurt het goed. De functie van bewindvoerder en vertrouwenspersoon is onbezoldigd, behalve wanneer je bent aangesteld als professionele bewindvoerder. De bezoldiging is beperkt tot maximaal 3 % van de inkomsten van de beschermde persoon en wordt vastgelegd door de vrederechter.

Zijn er kosten verbonden aan de procedure?

Wanneer je een verzoek tot rechterlijke bescherming indient, moet je een bijdrage van 20 euro aan het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand betalen. Je hebt de keuze tussen overschrijving of contante betaling. Beschik je over een bewijs van juridische tweedelijnsbijstand (je doet beroep op een pro deo advocaat), dan ben je hiervan vrijgesteld.

Meer informatie nodig?

- Griffie van de vrederechter
- Behandeld arts (geneeskundig verslag)
- Dienst Maatschappelijk Werk van je ziekenfonds (algemene informatie, www.cm.be/zorglijn)
  - o Zorglijn
    - Tel.: 02 204 32 34
      - Maandag tot donderdag: 8.30 tot 12 uur en 13 tot 17 uur;
      - Vrijdag: 8.30 tot 12 uur en 13 tot 16 uur;
    - E-mail: zorglijn@cm.be
- Sociale dienst OCMW (algemene informatie)
- Online indienen via www.rechterlijkebescherming.be
- [Modelverzoekschrift Omstandige Geneeskundige Verklaring](#)
- [Brochure FOD Justitie: Hoe jezelf en je vermogen beschermen wanneer je het niet meer\) alleen kan?](#)